

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 6.10.2011
COM(2011) 614 окончателен

2011/0275 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно специални разпоредби по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006

{SEC(2011) 1138 окончателен}

{SEC(2011) 1139 окончателен}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

На 29 юни 2011 г. Комисията прие предложение за следващата многогодишна финансова рамка за периода 2014—2020 г.: Бюджет за стратегията „Европа 2020“¹. В предложението си Комисията реши, че политиката на сближаване трябва да продължи да бъде съществен елемент от следващия финансов пакет и подчерта ключовата ѝ роля за изпълнението на стратегията „Европа 2020“².

Поради това Комисията предложи няколко важни промени в начина, по който се планира и изпълнява политиката на сближаване. Сред основните елементи на предложението са: концентриране на финансирането върху по-малко на брой приоритети, които са по-добре обвързани със стратегията „Европа 2020“, съсредоточаване върху резултатите, проследяване на напредъка, постигнат по договорените цели, засилено използване на условия и опростяване на изпълнението.

С настоящия регламент се определят разпоредбите, с които се урежда Европейският фонд за регионално развитие и се отменя Регламент (ЕО) № 1083/2006. Той стъпва на предприетите действия след публикуването на Четвъртия доклад за сближаването през май 2007 г., в който бяха набелязани основните предизвикателства, пред които ще бъдат изправени регионите през следващите десетилетия, и с който се даде старт на дебата за бъдещата политика на сближаване. На 9 ноември 2010 г. Комисията прие Петия доклад за сближаването, в който се прави анализ на социалните и икономическите тенденции и се набелязват насоки за бъдещата политика на сближаване.

Политиката на сближаване е главният инвестиционен инструмент за предоставяне на подкрепа на ключовите за Съюза приоритети, залегнали в стратегията „Европа 2020“. Тя постига това като се съсредоточава върху държавите и регионите, в които нуждите са най-големи. Сред най-големите успехи на ЕС е способността му да повишава жизнения стандарт на всички свои граждани. Това той постига не само като подпомага развитието и растежа на по-бедните държави-членки и региони, но и благодарение на ролята си в интегрирането на единния пазар, чийто размер позволява на всички части на ЕС — богати и бедни, големи и малки — да разполагат с достъп до пазари и да реализират икономии от мащаба. Оценката на Комисията на средствата, изразходвани през годините за политиката на сближаване, показва много примери за добавена стойност и инвестиции, които създават растеж и работни места, които нямаше да могат да бъдат направени без подкрепата от бюджета на ЕС. Резултатите обаче сочат и наличие на разпиляване и липса на приоритети. В момент на недостиг на публични средства и на по-голяма от всякога нужда от стимулиращи растежа инвестиции, Комисията реши да предложи важни промени в политиката на сближаване.

ЕФРР има за цел да засили икономическото и социалното сближаване в Европейския съюз чрез коригиране на различията между регионите. ЕФРР подкрепя регионалното и

¹ COM(2011) 500 окончателен.

² Съобщение на Комисията: „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, COM (2010) 2020 окончателен, 3.3.2010 г.

местното развитие чрез съфинансиране на инвестиции в НИРД и иновации; на мерки във връзка с изменението на климата и околната среда; на бизнес подкрепа за МСП; на услуги от общ икономически интерес; на телекомуникационна, енергийна и транспортна инфраструктура; на здравна, образователна и социална инфраструктура; както и на устойчиво градско развитие.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

2.1. Консултации и експертни становища

При изготвянето на предложенията бяха взети предвид резултатите от публичните консултации във връзка с Петия доклад за напредъка в икономическото и социалното сближаване, прегледът на бюджета на ЕС³, предложенията за многогодишната финансова рамка⁴, Петият доклад за сближаването⁵, както и консултациите, проведени след приемането на доклада.

Публичната консултация по заключенията на Петия доклад за сближаването се проведе от 12 ноември 2010 г. до 31 януари 2011 г. Бяха получени общо 444 мнения, изпратени от държавите-членки, регионални и местни органи, социални партньори, организации, работещи за общия европейски интерес, неправителствени организации, граждани и други заинтересовани страни. Публичната консултация включваше серия въпроси за бъдещето на политиката на сближаване. Обобщение на резултатите беше публикувано на 13 май 2011 г.⁶

Използвани бяха резултатите от проведените последващи оценки на програмите за 2000—2006 г., както и много проучвания и експертни становища. Експертни становища бяха представени и от Групата на високо равнище за обсъждане бъдещето на политиката на сближаване, в която участват експерти от националните администрации и която проведе 10 срещи в периода от 2009 до 2011 г.

Резултатите от публичната консултация във връзка с Петия доклад за сближаването показват, че е налице общо съгласие с идеята за концентрация на финансирането. Съществуват обаче опасения, че решенията за концентрацията не се вземат на нужното равнище. По-конкретно, в много от мненията се набляга на необходимостта да се подхожда гъвкаво и да не се пренебрегват териториалните особености. Освен това много от запитаните изразиха опасение, че прекаленото ограничаване на приоритетите на равнището на ЕС не би позволило да се подходи с необходимата гъвкавост за определянето на подходящи стратегии за регионално развитие.

2.2. Оценка на въздействието

³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и националните парламенти: Преглед на бюджета на ЕС, COM(2010) 700 окончателен, 19.10.2010 г.

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Бюджет за стратегията „Европа 2020“, COM(2011) 500 окончателен, 29.6.2011 г.

⁵ Пети доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване, ноември 2010 г.

⁶ Работен документ на службите на Комисията: Резултати от публичната консултация по заключенията в Петия доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване, SEC(2011) 590 окончателен, 13.5.2011 г.

Бяха оценени различни варианти, по-специално във връзка с приноса на ЕФРР към следните две обществени блага:

- принос за заетостта, НИРД и иновациите чрез предоставяне на подкрепа на предприятията;
- инвестиране в базова инфраструктура (напр. в областта на транспорта, енергетиката, околната среда, социалната и здравната инфраструктура).

Другите области, в които ЕФРР допринася в значителна степен за обезпечаване на обществени блага на равнището на ЕС, не бяха разгледани, тъй като при последвалите оценки и научни изследвания не бяха установени особени проблеми в тези области що се отнася до обхвата на използване на ЕФРР.

Що се отнася до предоставянето на подкрепа на предприятията, има основания да се твърди, че такава подкрепа, по-специално под формата на безвъзмездни средства, е от полза най-вече за малките предприятия, за иновационните дейности, както и в региони със западаща индустрия, които са подложени на структурни промени. Много по-слаб е аргументът да се инвестира в големи предприятия, в не толкова новаторски области, както и в региони, които са привлекателни за инвеститорите и без предоставянето на подкрепа. Аргументът да се финансира изграждането на инфраструктура важи с най-пълна сила за по-слабо развитите региони, в които публичните органи не разполагат с достатъчно средства за инвестиции и в които разходите за инвестиции не могат да бъдат възстановени, тъй като населението е с ниски доходи. Много по-слаб е аргументът да се инвестира в базова инфраструктура в по-силно развитите региони.

Сред разгледаните варианти бяха запазване на досегашната политика, въвеждане на промени, които да направят финансирането по-целево, както и вариант, който би бил значително по-ограничаващ по обхват в сравнение със съществуващите в момента варианти за финансиране. Избран бе вариантът за по-целево финансиране, при който се повишава ефикасността и ефективността на финансирането, както и неговата европейска добавена стойност, като същевременно на регионите се оставя достатъчно свобода по отношение на инвестициите и се свежда до минимум рискът изискващи финансиране дейности да се окажат извън обхвата на използване на фонда.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

На европейската регионална политика е отредено да изиграе важна роля за мобилизиране на местните активи и съсредоточаване върху развитието на вътрешния потенциал.

В член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се призовава за действия от страна на Европейския съюз, които да укрепят неговото икономическо, социално и териториално сближаване и да насърчат цялостното му хармонично развитие, като намалят неравенството между нивата на развитие на различните региони и насърчат развитието в най-необлагодетелстваните региони.

Постигането на набелязаната цел за икономическо, социално и териториално сближаване се насърчава посредством три фонда на ЕС. Както е посочено в член 176 от ДФЕС, целта на ЕФРР е да насърчава развитието и структурното приспособяване на изоставащите региони и на регионите със западаща индустрия.

В член 174 от ДФЕС се посочва, че специално внимание се обръща на селските райони, на районите, засегнати от индустриалния преход, както и на регионите, които са

засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони.

В член 349 отДФЕС се посочва, че се приемат специфични мерки, за да се вземе предвид структурното икономическо и социално състояние на най-отдалечените региони, което е утежнено от някои специфични особености, които се отразяват тежко на тяхното развитие. Специфичните мерки ще включват условията за достъп до структурните фондове.

Графикът за преразглеждане на финансирането по линия на ЕС за насърчаване на сближаването е свързан с предложението за нова многогодишна финансова рамка, както се предвижда в работната програма на Комисията.

Както се подчертава в Прегледа на бюджета на ЕС, „бюджетът на ЕС следва да се използва за финансиране на обществените блага на ЕС, на дейности, които държавите-членки и регионите не могат да финансират сами, или в областите, в които бюджетът на ЕС може да постигне по-добри резултати“⁷. Правното предложение ще зачете принципа на субсидиарност, тъй като задачите на ЕФРР са определени в Договора, а политиката се изпълнява в съответствие с принципа на споделеното управление и при зачитане на институционалните компетенции на държавите-членки и регионите.

Законодателният инструмент и видът на мярката (т.е. финансиране) са определени вДФЕС, който представлява правното основание за структурните фондове и посочва, че задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове се определят с регламенти.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В предложението на Комисията за многогодишна финансова рамка се предвижда сума в размер на 376 млрд. EUR за икономическо, социално и териториално сближаване за периода 2014-2020 г.

Предложен бюджет за 2014—2020 г.	млрд. EUR
Региони по цел „Сближаване“	162,6
Региони в преход	39
Региони по цел „Конкурентоспособност“	53,1
Териториално сътрудничество	11,7
Кохезионен фонд	68,7
Допълнителни средства за най-отдалечените и слаборазвитите региони	0,926
Механизъм за свързване на Европа за транспорта, енергетиката и информационните и комуникационните технологии (ИКТ)	40 (и допълнителни 10 млрд. EUR, заделени в рамките на Кохезионния фонд)

**Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.*

⁷ COM(2010)700 окончателен, 19.10.2010 г.

С цел по-добър принос на фондовете в постигането на водещите цели на стратегията „Европа 2020“ в предложението на Комисията за Европейския социален фонд (ЕСФ) са установени минимални дялове за всяка категория региони. Според прилагането на тези дялове минималният общ дял за ЕСФ възлиза на 25 % от бюджета, отпуснат за политиката на сближаване, т.е. на 84 млрд. EUR. От това следва, че за ЕФРР за периода 2014—2020 г. остават на разположение 183,3 млрд. EUR.

5. ОБОБЩЕНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРЕДЛАГАНИЯ РЕГЛАМЕНТ

В предлагания регламент се определя обхватът на използване на ЕФРР и се уточнява отрицателен списък на дейностите, които няма да се допускат за предоставяне на подкрепа. В него се определят инвестиционни приоритети за всяка тематична цел.

От регионите в преход и от по-силно развитите региони ще се изисква да съсредоточат по-голямата част от заделените за тях средства (с изключение на ЕСФ) за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, конкурентоспособност на МСП и иновации. По-слабо развитите региони ще могат да използват заделените им средства за по-широк кръг от цели, отразяващи по-големия брой области, в които се нуждаят от развитие. Предложеният механизъм предвижда следното:

- поне 80 % от средствата са предназначени основно за енергийна ефективност, възобновяеми енергийни източници, научни изследвания и иновации и за предоставянето на подкрепа на МСП в по-силно развитите региони и регионите в преход, от които 20 % — за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Като се има предвид все така съществуващата необходимост от реструктуриране в посочените региони, които постепенно се изключват от финансиране по цел „Сближаване“, минималният дял на средствата ще бъде намален на 60 %;
- поне 50 % от средствата са предназначени основно за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, научни изследвания и иновации и за предоставянето на подкрепа на МСП в по-слабо развитите региони, от които 6 % — за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

В предлагания регламент се предвижда да се обърне по-голямо внимание на устойчивото градско развитие. Това трябва да се постигне посредством заделянето на минимум 5 % от средствата, отпускани по линия на ЕФРР, за устойчиво градско развитие, посредством създаването на платформа за градско развитие, с която да се насърчава изграждането на капацитет и обмяната на опит, както и посредством приемането на списък с градове, в които ще се прилагат на практика интегрирани действия за устойчиво градско развитие.

Предлаганият регламент има за цел да допринесе за съсредоточаване на вниманието върху резултатите от финансирането, като определи общи показатели по отношение както на материалните крайни продукти, така и на резултатите, свързани с крайната цел на финансирането.

В предлагания регламент се споменава необходимостта в оперативните програми да се обърне специално внимание на трудностите, които са специфични за региони, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия.

На последно място предлаганият регламент съдържа специални разпоредби относно използването на допълнителните средства, отпускани специално за най-отдалечените региони.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно специални разпоредби по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 178 и 349 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁸,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В член 176 от Договора се предвижда, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза. По този начин ЕФРР допринася за намаляване на разликите между нивата на развитие на отделните региони и за наваксване на изоставането в най-необлагодетелстваните региони, включително селските и градските райони, регионите със западаща индустрия, както и регионите, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като островните и планинските области, слабонаселените райони и пограничните региони.
- (2) Общите разпоредби за ЕФРР, Европейския социален фонд (ЕСФ) (наричани по-долу „структурните фондове“) и за Кохезионния фонд са изложени в Регламент (ЕС) № [...] /2012 от [...] за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд

⁸ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006¹⁰ [Регламент за общоприложимите разпоредби — РОР].

- (3) Необходимо е да бъдат определени специални разпоредби по отношение на видовете дейности, на които може да бъде предоставена подкрепа от ЕФРР по линия на тематичните цели, определени в Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР]. Същевременно е необходимо да се определят и уточнят разходите, които са извън обхвата на ЕФРР, в това число по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове в инсталации, попадащи в обхвата на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета¹¹.
- (4) В отговор на специфичните нужди на ЕФРР и в съответствие със стратегията „Европа 2020“¹², а именно, че политиката на сближаване следва да подкрепя нуждата от постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, е необходимо да бъдат определени — в рамките на всяка тематична цел, посочена в член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР] — специфичните за ЕФРР действия, които съставляват „инвестиционни приоритети“.
- (5) ЕФРР следва да допринася за изпълнението на стратегията „Европа 2020“, като по този начин гарантира, че предоставяната по линия на ЕФРР подкрепа ще бъде концентрирана в по-голяма степен върху приоритетите на Съюза. В зависимост от категорията на регионите, за които се осигурява подкрепа, предоставяната по линия на ЕФРР подкрепа следва да се отпуска предимно за научни изследвания и иновации, за малките и средните предприятия, както и за смекчаване на последиците от изменението на климата. Степента на концентрация следва да е съобразена с нивото на развитие на региона, както и със специфичните нужди на регионите, чийто БВП на глава от населението за периода 2007—13 г. е бил под 75 % от средния БВП за ЕС—25 за референтния период.
- (6) Следва да се определи общ набор от показатели за определяне на напредъка в осъществяването на програмите, преди държавите-членки да изготвят своите предложения за оперативни програми. Тези показатели следва да бъдат допълнени от специфични за всяка програма показатели.
- (7) В рамките на устойчивото градско развитие се счита за необходимо да се окаже подкрепа на интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните, климатичните и социалните предизвикателства в градските райони, както и да се определи процедура за изготвяне на списъка с градове, по отношение на които ще се прилагат такива действия, и за определяне на финансовите средства, заделени за такива действия.
- (8) Въз основа на натрупания опит и силните страни на интегрирането на мерки в областта на устойчивото градско развитие в оперативни програми, подпомагани

¹⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹¹ ОВ L 275, 25.10.2003, стр. 32.

¹² Съобщение на Комисията: „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, СОМ (2010) 2020 окончателен, 3.3.2010 г.

по линия на ЕФРР в периода 2007—2013 г., на равнището на Съюза следва да бъде предприета допълнителна стъпка чрез създаването на платформа за градско развитие.

- (9) За да може да намира или изпробва нови решения на въпроси, свързани с устойчивото градско развитие, които са от значение на равнището на Съюза, ЕФРР следва да предоставя подкрепа за иновативни действия в областта на устойчивото градско развитие.
- (10) ЕФРР следва да се заеме с проблемите, свързани с достъпа до големите пазари и отдалечеността от тях — проблеми, пред които са изправени регионите с изключително ниска гъстота на населението, споменати в протокол № 6 за специалните разпоредби по отношение на цел № 6 в рамките на структурните фондове за Финландия и Швеция, даден в приложение към Акта за присъединяване от 1994 г. ЕФРР следва да включва мерки и по отношение на специфичните трудности, с които се сблъскват някои островни и планински области, погранични региони и слабонаселени райони, чието географско положение забавя тяхното развитие, с цел поощряване на устойчивото развитие на тези области и региони.
- (11) Специално внимание следва да се отдели на най-отдалечените региони, а именно чрез разширяването — в изключителни случаи — на обхвата на ЕФРР, така че да включва финансирането на функционални помощи, свързани с компенсирането на допълнителните разходи, произтичащи от специфичното икономическо и социално състояние на тези региони, което е утежнено поради неблагоприятните условия, произтичащи от факторите, изброени в член 349 от Договора, а именно тяхната отдалеченост, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата им зависимост от малък брой производства — фактори, чиято дълготрайност и съчетаване се отразяват тежко на тяхното развитие. За да се подкрепи развитието на съществуващи и на нови икономически дейности, поне 50 % от допълнителните специално отпуснати средства следва да бъдат заделени за действия, които допринасят за диверсификацията и модернизацията на икономиките на най-отдалечените региони.
- (12) С оглед определянето на процедури за подбора и прилагането на иновативни действия, правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора следва да бъде делегирано на Комисията по отношение на съдържанието и обхвата, посочени в член 9. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.
- (13) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на списъка с градове, които ще участват в платформата за градско развитие. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и

условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията¹³.

- (14) С настоящия регламент се заменя Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999¹⁴. От съображения за яснота Регламент (ЕО) № 1080/2006 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Общи правила

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя задачите на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), обхвата на неговата подкрепа с оглед на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и на целта „Европейско териториално сътрудничество“, както и специалните разпоредби по отношение на предоставяната по линия на ЕФРР подкрепа за целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

Член 2

Задачи на ЕФРР

ЕФРР участва във финансирането на подкрепа, целяща засилването на икономическото, социалното и териториалното сближаване посредством преодоляването на основните различия между регионите, чрез подкрепа за развитието и структурното приспособяване на регионалните икономики, включително преструктурирането на регионите със западаща индустрия и на регионите, чието развитие изостава.

Член 3

Обхват на подкрепата от ЕФРР

1. ЕФРР предоставя подкрепа за:
 - а) производствени инвестиции, които допринасят за създаването и запазването на устойчиви работни места, чрез преки помощи за инвестиции в малките и средните предприятия (МСП);

¹³ ОВ L 55, 28.2.2011, стр. 13.

¹⁴ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1.

- б) инвестиции в инфраструктура, която предоставя основни услуги на гражданите в областта на енергетиката, околната среда, транспорта и информационните и комуникационните технологии (ИКТ);
- в) инвестиции в социална, здравна и образователна инфраструктура;
- г) развиване на вътрешния потенциал посредством предоставянето на подкрепа за регионалното и местното развитие, научните изследвания и иновациите. Тези мерки включват:
 - (i) инвестиции в дълготрайни активи за оборудване и малка по размери инфраструктура;
 - (ii) подкрепа и обслужващи дейности за предприятията, по-специално МСП;
 - (iii) подкрепа на обществените органи за научни изследвания и иновации и инвестиции в технологии и приложни изследвания в предприятията;
 - (iv) изграждане на мрежи, сътрудничество и обмяна на опит между регионите, градовете и представителните социални, икономически и ангажирани с околната среда субекти;
- д) техническа помощ.

В по-силно развитите региони ЕФРР не предоставя подкрепа за инвестиции в инфраструктура, която осигурява основни услуги на гражданите в областта на околната среда, транспорта и ИКТ.

2. ЕФРР не предоставя подкрепа за:

- а) извеждането от експлоатация на атомни електроцентрали;
- б) намаляването на емисиите на парникови газове в инсталации, попадащи в обхвата на Директива 2003/87/ЕО;
- в) производството, обработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия;
- г) предприятия в затруднение, така както са определени в правилата на Европейския Съюз за държавните помощи.

Член 4

Тематична концентрация

Тематичните цели, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР], и съответните инвестиционни приоритети, посочени в член 5 от настоящия регламент, за които ЕФРР може да допринесе, се концентрират по следния начин:

- а) в по-силно развитите региони и в регионите в преход:
 - (i) поне 80 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичните цели, посочени в точки 1, 3 и 4 от член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР]; и
 - (i) поне 20 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичната цел, посочена в точка 4 от член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР];
- б) в по-слабо развитите региони:
 - (i) поне 50 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичните цели, посочени в точки 1, 3 и 4 от член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР];
 - (i) поне 6 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичната цел, посочена в точка 4 от член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР].

Чрез дерогация от буква а), подточка i) в регионите, чийто БВП на глава от населението за периода 2007—13 г. е бил под 75 % от средния БВП за ЕС—25 за референтния период, но които са допустими по категория региони в преход или по-силно развити региони, така както са определени в член 82, параграф 2, букви б) и в) от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР] за периода 2014—2020 г., поне 60 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за всяка една от тематичните цели, посочени в точки 1, 3 и 4 от член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР].

Член 5

Инвестиционни приоритети

ЕФРР предоставя подкрепа за следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР]:

- (1) засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите;
 - а) укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност, подобряване на капацитета за реализиране на достижения в областта на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа;
 - б) насърчаване на инвестициите на предприятията в научноизследователска и иновационна дейност, на разработването на продукти и услуги, на трансфера на технологии, на социалната иновация и приложенията за публични услуги, на стимулирането на търсенето, на изграждането на мрежи, на клъстерите и на отворените иновации посредством интелегентна специализация;

- в) предоставяне на подкрепа за технологични и приложни изследвания, пилотни линии, действия за одобрение на продуктите на начален етап, усъвършенствани производствени възможности и пилотно производство в ключови базови технологии, както и за разпространението на технологии с общо предназначение;
- (2) подобряване на достъпа до ИКТ и на тяхното използване и качество:
- а) разгръщане на широколентовия достъп и въвеждане на високоскоростни мрежи;
 - б) разработване на продукти и услуги в сферата на ИКТ, на електронната търговия и насърчаване на търсенето на ИКТ;
 - в) засилено използване на основаващи се на ИКТ приложения за електронно правителство, електронни обучения, електронно приобщаване и електронно здравеопазване;
- (3) повишаване на конкурентоспособността на МСП
- а) поощряване на предприемаческия дух, по-специално чрез улесняване на икономическото оползотворяване на нови идеи и стимулиране на създаването на нови предприятия;
 - б) разработване на нови бизнес модели за МСП, по-специално за насърчаване на тяхната интернационализация;
- (4) подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори:
- а) насърчаване на производството и разпространението на възобновяеми енергийни източници;
 - б) насърчаване на енергийната ефективност и на използването на възобновяема енергия в МСП;
 - в) предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност и за използването на възобновяема енергия в публични инфраструктури и в жилищния сектор;
 - г) разработване на интелигентни разпределителни системи за ниско напрежение;
 - д) насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие в градските райони;
- (5) насърчаване на адаптирането към изменението на климата, на предотвратяването и управлението на риска:
- а) предоставяне на подкрепа за инвестиции, предназначени специално за адаптацията към изменението на климата;

- б) насърчаване на инвестиции, предназначени за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия;
- (6) опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите:
- а) вземане на мерки във връзка със значителните нужди от инвестиции в сектора на отпадъците за съобразяване с изискванията на законодателството на ЕС в областта на околната среда;
 - б) вземане на мерки във връзка със значителните нужди от инвестиции във водния сектор за съобразяване с изискванията на законодателството на ЕС в областта на околната среда;
 - в) опазване, популяризиране и развитие на културното наследство;
 - г) опазване на биологичното разнообразие, опазване на почвите и насърчаване на екосистемните услуги, в това число NATURA 2000¹⁵ и екологосъобразните инфраструктури;
 - д) действия за подобряване на градската околна среда, в това число възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха;
- (7) насърчаване на устойчиво развитие транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет в ключови мрежови инфраструктури:
- а) предоставяне на подкрепа за Единно европейско транспортно пространство с комбинация от различни видове транспорт чрез инвестиране в трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T);
 - б) подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на трансевропейската транспортна мрежа;
 - в) разработване на екологосъобразни и нисковъглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчиво развита градска мобилност;
 - г) изграждане на всеобхватна, висококачествена и оперативно съвместима железопътна система;
- (8) насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила:
- а) изграждане на бизнес инкубатори и инвестиционна подкрепа за самостоятелно заетите лица и за създаването на собствен бизнес;

¹⁵

Създадена като единна европейска екологична мрежа на специалните защитени зони в съответствие с член 3, параграф 1 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7.

- б) инициативи за местно развитие и помощ за структури, предоставящи услуги по места за създаването на нови работни места, когато тези действия са извън обхвата на Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ЕСФ];
 - в) инвестиране в инфраструктура за обществени служби по заетостта;
- (9) насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността:
- а) инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, понижаване на неравнопоставеността по отношение на здравния статус и преминаване от служби на институционално равнище към служби на местно равнище;
 - б) предоставяне на подкрепа за материалното и икономическото възстановяване на изостаналите градски и селски общности;
 - в) предоставяне на подкрепа за социалните предприятия;
- (10) инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение;
- (11) повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация посредством укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация и обществените услуги, свързани с изпълнението на ЕФРР, и в подкрепа на действията по отношение на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация, подпомагани от ЕСФ.

Глава II

Показатели за предоставяната от ЕФРР подкрепа за целта „Инвестиции за растеж и работни места“

Член 6

Показатели за целта „Инвестиции за растеж и работни места“

Общите показатели, посочени в приложението към настоящия регламент, се използват по целесъобразност и в съответствие с член 24, параграф 3 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР]. По отношение на общите показатели: за базовите стойности се задава нула и се определят количествени цели с натрупване за 2022 г.

По отношение на показателите за крайните продукти по отделните програми: за базовите стойности се задава нула и се определят количествени цели с натрупване за 2022 г.

По отношение на показателите за резултатите по отделните програми: за базовите стойности се използват последните налични данни и се определят цели за 2022 г., които обаче могат да имат количествено или качествено изражение.

Глава III

Специални разпоредби относно разглеждането на териториалните особености

Член 7

Устойчиво градско развитие

1. ЕФРР подкрепя — в рамките на оперативните програми — устойчивото градско развитие посредством стратегии, с които се определят интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните, климатичните и социалните предизвикателства в градските райони.
2. Всяка държава-членка определя в своя договор за партньорство списък на градовете, в които е необходимо да бъдат приложени интегрирани действия за устойчиво градско развитие, и посочва приблизителния размер на средствата, заделени годишно за тези действия на национално равнище.

Поне 5 % от средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за интегрирани действия за устойчиво градско развитие, възложени на градовете за управление посредством интегрираните териториални инвестиции, посочени в член 99 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР].

Член 8

Платформа за градско развитие

1. Комисията създава — в съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР] — платформа за градско развитие, за да насърчава изграждането на капацитет и на мрежи между градовете, както и обмяната на опит относно градоустройствената политика на равнището на ЕС в области, свързани с инвестиционните приоритети на ЕФРР и с устойчивото градско развитие.
2. Комисията приема списък на градовете, които ще участват в платформата, въз основа на определените в договорите за партньорство списъци, посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 14, параграф 2.

В списъка могат да бъдат включени най-много 300 града, но не повече от 20 града на държава-членка. Подборът на градовете се извършва по следните критерии:

- a) население, като се отчитат особеностите на националните градски системи;
 - б) наличието на стратегия за интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните, климатичните и социалните предизвикателства, пред които са изправени градските райони.
3. Платформата предоставя също така подкрепа за изграждането на мрежи между всички градове, които предприемат иновативни действия по инициатива на Комисията.

Член 9

Иновативни действия в сферата на устойчивото градско развитие

1. По инициатива на Комисията ЕФРР може да предостави подкрепа за иновативни действия в сферата на устойчивото градско развитие, като таванът за тази подкрепа е 0,2 % от общия размер на средствата, отпускани всяка година по линия на ЕФРР. Тези действия включват изследвания и пилотни проекти, целящи намирането или изпробването на нови решения на проблеми, свързани с устойчивото градско развитие, които са от значение на равнището на Съюза.
2. Чрез дерогация от член 4 по-горе, иновативните действия могат да подпомагат всички дейности, необходими за постигането на тематичните цели, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP], и съответните инвестиционни приоритети.
3. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 13 относно процедурите за подбор и изпълнение на иновативни действия.

Член 10

Региони с неблагоприятни природни или демографски условия

Оперативните програми, съфинасирани от ЕФРР, които обхващат области със сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, посочени в член 111, параграф 4 Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP], отделят специално внимание на разглеждането на специфичните за тези области затруднения.

Член 11

Най-отдалечени региони

1. Допълнителните средства, отпускани специално за най-отдалечените региони, се използват за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с неблагоприятните условия, посочени в член 349 от Договора, и наложени от подкрепата за:

- а) тематичните цели, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP];
- б) транспортирането на стоки и помощ за откриването на предприятие за транспортни услуги;
- в) операциите, продиктувани от задълженията за складиране, от прекаления обем и поддръжката на производствените средства, както и от недостига на човешки капитал на местния пазар.

Поне 50 % от допълнителните специално отпуснати средства се заделят за действия, които допринасят за диверсификацията и модернизацията на икономиките на най-отдалечените региони, като специално внимание се обръща на тематичните цели, посочени в точки 1, 2 и 3 от член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP].

- 2. Допълнителните специално отпуснати средства биха могли също така да се използват, за да се подпомогне финансирането на оперативни помощи и разходи, покриващи задължения и договори за обществени услуги в най-отдалечените региони.
- 3. Сумата, за която се прилага процентният дял на съфинансиране, е пропорционална на допълнителните разходи, посочени в параграф 1, направени от бенефициера, единствено за оперативни помощи и разходи, покриващи задължения и договори за обществени услуги, като тя може да покрие общия размер на допустимите разходи в случаите на разходи за инвестиции.
- 4. Финансирането съгласно настоящия член не се използва за предоставянето на подкрепа за:
 - а) операции, свързани с продукти, попадащи в приложение 1 към Договора;
 - б) помощи за транспорт на лица, разрешени съгласно член 107, параграф 2, буква а) от Договора;
 - в) освобождаване от данъци и социални разходи.

Глава IV

Заклучителни разпоредби

Член 12

Преходни разпоредби

- 1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, в това число цялостната или частична отмяна на подпомагането, одобрено от Комисията, на базата на Регламент (ЕО) № 1080/2006 или друг правен

документ, приложим за това подпомагане към 31 декември 2013 г., който от тази дата се прилага за това подпомагане или съответните проекти до приключването им.

2. Заявленията за получаване на подпомагане, подадени съгласно Регламент (ЕО) № 1080/2006, остават в сила.

Член 13

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 9, параграф 3, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 1 януари 2014 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 9, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 9, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 14

Процедура на комитет

1. Комисията са подпомага от Комитета за координация на фондовете. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 15

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1080/2006 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 16

Преразглеждане

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2022 г. в съответствие с член 177 от Договора.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Общи показатели за предоставяната от ЕФРР подкрепа по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ (член 6)

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Производствени инвестиции		
	предприятия	Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават нефинансова подкрепа
	предприятия	Брой подпомогнати нови предприятия
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за МСП (безвъзмездни средства)
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за МСП (различни от безвъзмездни средства)
	еквивалент на пълно работно време	Брой работни места, разкрити в подпомогнатите МСП
Туризм	посещения	Брой посещения на подпомогнатите туристически атракции
ИКТ инфраструктура	лица	Брой жители, ползващи широколентов достъп от поне 30 Mbps
Транспорт		
Железопътен транспорт	km	Обща дължина на нови железопътни линии,
		от които: TEN-T
	km	Обща дължина на реконструирани или модернизирани железопътни линии,
		от които: TEN-T
Шосеен транспорт	km	Обща дължина на построени нови пътища,
		от които: TEN-T

	km	Обща дължина на реконструирани или модернизирана пътища, от които: TEN-T
Градски транспорт	пътникопоток	Ръст на пътникопотока в подпомогнатия градски транспорт
Вътрешни водни пътища	тон/km	Увеличение на превозения товаропоток по подобрени вътрешни водни пътища
Околна среда		
Твърди отпадъци	тонове	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване
	m ³	Очаквано намаляване на течовете по водопреносната мрежа
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на риска	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари и от други мерки за защита
Рехабилитация на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Запечатване на почвата	хектари	Промени в запечатаните площи в резултат на градоустройство
Природа и биологично разнообразие	хектари	Площ на местообитанията с по-добра степен на съхраненост
Научни изследвания, иновации		
	лица	Брой на заетите с НИРД лица/научни работници, които работят в новопостроена или новооборудвана научноизследователска инфраструктура

	предприятия	Брой предприятия, които си сътрудничат с подпомогнатите научноизследователски институции
	еквивалент на пълно работно време	Брой длъжности за заети с НИРД лица/научни работници, разкрити в подпомогнатите институции
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за иновации или за научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, въвели нови или значително подобрени продукти, нови за пазара и създадени в резултат от подпомогнатите иновации или научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, въвели нови или значително подобрени продукти, нови за предприятието и създадени в резултат от подпомогнатите иновации или научноизследователски и развойни проекти
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на възобновяема енергия
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/годишно	Понижаване на потреблението на първична енергия от обществените сгради
	потребители	Брой допълнителни потребители на енергия, свързани към интелигентни енергийни мрежи
Намаляване на емисиите на парникови газове	тонове CO ₂ екв.	Очаквано намаляване на емисиите на парникови газове в CO ₂ еквивалент
Социална инфраструктура		

Грижи за децата и образование	лица	Капацитет за обслужване на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование
Здравеопазване	лица	Капацитет на подпомогнатите здравни услуги
Жилищен фонд	домакинства	Брой домакинства с подобрени жилищни условия
Културно наследство	посещения	Брой посещения на подпомогнатите туристически обекти
Градоустройство		
	лица	Брой жители, живеещи в райони с интегрирани стратегии за градско развитие
	квадратни метра	Нови незастроени площи в градските райони
	квадратни метра	Нови обществени или търговски сгради в градските райони
	квадратни метра	Нови жилища в градските райони